

Obleko potegnil je z nje plameneči zrak
tako je ležala na polju
naga
v dimu in krvi
jaz pa sem spustil roké
katere se niso nikoli
dotaknile žive Marije
in dvignil oči

Morilec letel je vse više
srebrno sijoč
kot igla ki šiva nebo
nerealen

Ležala je slečena
sredi rjovečega zraka in ognja

Ležala pod soncem
rumenim že malo poševnim
sredi obzorja zavitega v dim
in prvega dneva
vojne

in nogi
iztegnjeni v smeri brezkončnih brazd
bili sta podobni dvem mrtvim ovčkam

DITIRAMB NA ČAST TAŠČI

Tadeusz Rózewicz

Morje črnila prelili so pesniki
ko so opevali svoje izvoljenke
včasih podobne gosem
a drugič spet majskim teličkom

V svilo besed so ovijali
lastne in tuje žené
Toda noben rimač še ni spesnil
hvalnice njej ki je mati dekletu
tašči

Ona rodila je našo zarjo
o vi sinovi Apolona
ona ji stregla je kakor zenici v očesu

Ona prenaša na rokah sadove
naše brezglave ljubezni
ponoči vsa vdana vstaja
in tiho previja previja

Ona pripravi nam raco z jabolki
in speče krpa z nadevom
Ona opere nam spodnje hlače
zašije nogavice
in gumb spet prišije na srajco

Spomladi je zraven ko belimo sobe
prezrači nam žimnice stepa preproge
o koliko drobnih opravkov jo čaka

V jeseni vkuhava sadje in zelje pospravi v kad
ko pa zapade sneg in zaškriplje mraz
najde za vnuka v omari jabolko

Včasih ji gre čez obraz
mračen zlovešč oblak
Toda še božje nebo se včasih namršči
Poglejte kdaj njene sive lase
slednji njen las je en dan ena solza
ena jesen in ena pomlad

Ona bedi in skrbi
da ne bi ugasnil plamen domačega ognjišča
in z metlo prežene vešče noči
Ona oko in uho hiše
je stražnik vseh žlahtnih pravic in dolžnosti
Šiva plenice za še nerojene
in je poslanec življenja na zemlji

Za vsako neslano šalo
skopljencev v humorističnih tednikih
za vse norčije zetov
ki pijejo (»za našo svobodo«)

prosite odpuščanja taščo
to staro ženó ki steguje roké
da bi se ogrela ob domačem ognjišču

Do tal se sklonite
vi bedasti žrebci ki rezgetate
ob tem spoštovanja vrednem imenu
in porecite s človeškim glasom
»Mati pridite bliže«

Prevodi Lojzeta Krakarja

MALINOV GRM

(Nekaj strani iz romana)

Matej Bor

Bil je lep dan, vendar v lepoti tistega dne je bilo nekaj posebnega. V njem je bila smrt, kajti Blaž Oblak, knjigovodja tvrdke lesnih izdelkov »29. november«, je umiral. Umirati je vedno nekaj takega, česar se ljudje na eni strani boje, na drugi pa nekje globoko v sebi sramujejo; zakaj smrt ni le neskončno nerazumljiva stvar, pred katero strmiš, ne da bi vedel, kaj naj si misliš o nji, v smrti je tudi nekaj nespodobnega in nečloveškega, da se človek ne more sprijazniti z njenimi manirami. Ne le, da nas obravnava kot nepomembna bitja, ki ne zaslužijo pozornosti, marveč se nam pri svojem početju celo posmehuje, saj pusti tudi nam tako malo manir, da nismo zmožni tega, kar se v nas dogaja, skriti. Tudi Blaž Oblak tega ni znal. Vsaj na videz ne. Ne samo, da je njegov obraz navzven izdajal, kaj se dogaja v njem, tudi vse njegove telo se ni znalo obnašati primerno spričo tako velikega in pomembnega obiska. Da pa bi bila vsa stvar še slabša, si je Blaž Oblak privoščil nekaj, česar si prav zares ne bi bil smel. Njegov glas je bil tako čudno nerazumljiv, da ljudje niso niti slutili, kaj jim hoče povedati. Vse, kar so razumeli, je bilo: »Ne imejte me za oblak. Jaz nisem oblak.« To je bilo vse.

Skupina ljudi, ki se je zbrala v njegovi sobi, ni vedela, kaj storiti. Ali naj stoje tam in gledajo, kako Blaž Oblak umira, ali naj gredo, še preden umre, dol v gostilno izprazniti kozarec vina v njegov spomin. Nekaj se jih je odločilo za to poslednjo možnost, tisti, ki jih je veličina smrti priklenila na kraj, kjer je opravljala svoje delo, bolj kakor one druge, pa so še nadalje stali tam, kjer so bili. Uničevanje smrti se je